

[Grünbaum.]

er berørt af det. Vi er i hvert fald nogle stykker — jeg tror, det gælder SF, forhåbentlig gælder det også regeringspartierne — som mener, at det ikke er den helt rigtige procedure, man har valgt her.

Vi har i kulegravningsudvalget været enige om, at der var ting, der skulle rettes, og vi har vel også været enige om, at hvis den situation skulle opstå, at der blev tale om en momsforhøjelse, var tiden inde til at rette alle disse ting, for hvis der er tale om et yderligere momsbeløb på en 1.400 mill. kr., skal der naturligvis være råd til at rette den slags ting, hvorved staten måske i alt mister 50-100 mill. kr. Finansministeren har handlet helt i overensstemmelse med meningen med kulegravningsudvalget, når han har foreslået og nu fået gennemført ophævelsen af afgiften på papir og pap. Vi fra vor side — og jeg ved, det også gælder andre — kunne godt have tænkt os, at man i kulegravningsudvalget havde fået et eller andet materiale fra finansministeren, så man kunne have benyttet lejligheden til at rydde en del af de andre småskavanker væk, der findes på punktafgiftsområdet. Muligvis sker der noget nu med parfumeafgiften — det vil jeg i hvert fald opfordre til — og jeg venter spændt på, hvad finansministeren vil sige om det. I øvrigt skal jeg så understrege, at der bør sættes fart på arbejdet i kulegravningsudvalget.

Så vil jeg også gerne nævne de problemer med hensyn til likviditeten for erhvervene, der opstår ved en momsforhøjelse. Vi har fået et svar fra finansministeriet om likviditetsvirkningerne af momsforhøjelsen, som går ud på, at der for landbruget er tale om en varig likviditetsforøgelse på mellem 100 og en 150-160 mill. kr. — jeg husker ikke tallet helt præcist. Det er ikke noget lille beløb, landbruget får her. Det ligger, kan man sige, i selve systemet, at når man forhøjer moms, kommer der en forøgelse af likviditeten i erhvervene. For byerhvervenes vedkommende drejer det sig om en likviditetsforøgelse på fra 200 mill. kr. og op til ikke mindre end 500 mill. kr.

Nu kan man måske sige, at den pengepolitiske interesse herved i denne situation er mindre fremtrædende, fordi man samtidig gennemfører en stramning af importmomsen — forhøjelsen fra de 9 pct. til de 15 pct. —

som gør, at man ad den vej trækker pengene ind igen, endda lidt mere end det, der går ud til de samlede erhverv, så nogen generel likviditetsforøgelse bliver der ikke tale om. Men det er alligevel sådan, at landbruget får en ikke helt ubetydelig hjælp. Der er tale om en varig forhøjelse af det beløb, der står til landbrugets rådighed, og der er også en varig forhøjelse af det beløb, der står til byerhvervenes rådighed.

Når man nu ved, at det som allerede sagt drejer sig om mindst 100 mill. kr. til landbruget og mellem 200 og 500 mill. kr. til byerhvervene, kan man godt stille det spørgsmål, om ikke hele denne operation med et yderligere særligt tilskud til arbejdsgiverne ligesom kommer oveni og ikke havde været nødvendig. Bortset altså fra importerhvervene, hvor man strammer, får både byerhverv og landbrug et beløb i likviditetsforøgelse, som er fuldt på højde med det, man vil yde i arbejdsgivertilskud.

Det er også en af de ting, der gør, at man måske kan sige: ja men hvis man ville føre en fornuftig finanspolitik og skattepolitik i denne situation, havde man ikke haft nødig at pumpe yderligere godt 300 mill. kr. ud til arbejdsgiverne som særlige tilskud. Arbejdsgiverne får altså både de godt 300 mill. kr. i det særlige tilskud og et lignende beløb, når vi ser bort fra importerhvervene, i kraft af denne momsforhøjelse. Man må beklage, som jeg sagde ved første behandling, at man i 1968 gennemførte den lange afregningsperiode for landbruget, som betyder, at en hel del af de penge, man får ind ved den stramning over for forbrugerne, som regeringen siger er nødvendig, i virkeligheden pumpes ud til arbejdsgiverne i landbruget, i byerhvervene osv. Man kan beklage, at momssystemet til dels er blevet ødelagt ved det, man gennemførte dengang; men det er altså sket.

Vor stilling til momslovforslaget er klar: vi kan ikke tiltræde det og vil stemme imod det ved tredje behandling. Vi kan af ændringsforslagene tiltræde finansministerens forslag om en rationalisering af de tidligere mømsnævn, som nu kommer til at omfatte større afgiftsområder. Vi synes, det er rigtigt, hvad finansministeren her gør. Det er en rationalisering, som vi er meget velvilligt indstillet over for, og som vi naturligvis vil stemme for. Men vi vil ved tredje behand-